

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

LOL-4101-12-12/2013
P/13/163

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/13/163 – Gospodarka rybacka na jeziorach Skarbu Państwa w województwie warmińsko-mazurskim, w latach 2010-2013 (I półrocze)
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
<i>kontroler</i>	Henryk Dykty, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86446 z dnia 8 października 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Bogusław Wyszyński, 18-400 Łomża, ul. Kraska 145 (dalej również jako „Użytkownik”) – rolnik prowadzący działalność gospodarczą
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Bogusław Wyszyński

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Podstawą tej oceny jest właściwe prowadzenie odłowów w użytkowanych obwodach rybackich oraz dokonywanie zarybień wód wymaganymi wielkościami materiału zarybieniowego.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły natomiast:

- nieoznakowania obrębów ochronnych ustanowionych w ramach użytkowanych obwodów rybackich,
- przypadków błędnych wpisów w dokumentacji gospodarki rybackiej oraz prowadzenia jej nie dotrzymując w pełni wymogów określonych w rozporządzeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- niezgodności danych wykazanych w sprawozdaniach RRW-23 za lata 2010-2012 z danymi ujętymi w księgach gospodarczych, zestawieniach rocznych i protokołach połowu ryb oraz zarybiania,
- niewywiązania się z określonego w umowach z RZGW obowiązku pisemnego informowania, z wyprzedzeniem nie krótszym niż 14 dni, o planowanym terminach odłowów i zarybień,
- określenia w Regulaminie Amatorskiego Połowu Ryb GR-WO limitu ilościowego dla jednego gatunku ryb, niezgodnie z wymogami operatów rybackich.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prowadzenie połowów ryb i uzyskiwanie z tego tytułu przychodów

Opis stanu
faktycznego

1.1. W ramach prowadzonej gospodarki rybackiej Bogusław Wyszyński użytkował trzynaście obwodów rybackich o łącznej powierzchni 5 018,73 ha, tj. obwody rybackie jezior:

- Luterskiego w zlewni rzeki Łyny nr 48 o powierzchni 828,1 ha (w skład obwodu wchodziły trzy jeziora),
- Blanki w zlewni rzeki Łyny nr 52 o pow. 581,0 ha (dwa jeziora),
- Limajno w zlewni rzeki Łyny nr 47 o pow. 248,7 ha (dwa jeziora),
- Dadaj w zlewni rzeki Łyny nr 31 o pow. 1 347,5 ha (sześć jezior),
- Wadąg w zlewni rzeki Łyny nr 41 o pow. 497,4 ha (jedno jezioro),
- Klebarskiego w zlewni rzeki Łyny nr 17 o pow. 501,6 ha (cztery jeziora),
- Bęskiego w zlewni rzeki Łyny nr 57 o pow. 56,5 ha (jedno jezioro),
- Krzywego w zlewni rzeki Elk nr 21 o pow. 25,36 ha (jedno jezioro),
- Rzeźniki w zlewni rzeki Pisy nr 20 o pow. 14,2 ha (jedno jezioro),
- Grajewko w zlewni rzeki Pisy nr 9 o pow. 38,78 ha (jedno jezioro),
- Stoczek w zlewni rzeki Pisy nr 19 o pow. 13,09 ha (jedno jezioro),
- Dejguny w zlewni rzeki Pisy nr 6 o powierzchni 808,6 ha (dwa jeziora),
- Mosąg w zlewni rzeki Łyny nr 46 o powierzchni 57,9 ha (dwa jeziora).

(dowód: akta kontroli str. 3-5)

Wykorzystywanie ww. obwodów przez Bogusława Wyszyńskiego odbywało się na podstawie trzynastu umów użytkowania prawa rybackiego zawartych w latach 2006 – 2008 z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej („RZGW”) w Warszawie. Dla każdego z obwodów rybackich Użytkownik posiadał operat rybacki pozytywnie zaopiniowany przez uprawniony do tego podmiot. Użytkownik w całości władał obwodami wykazanymi w operatach.

(dowód: akta kontroli str. 3-8)

1.2. W latach 2010 r. – 2012 złowiono ogółem 212 118 kg ryb, uzyskując z tego tytułu przychody w łącznej kwocie 537 811,84 zł, w tym:

- w 2010 r. – 64 845 kg (222 205 zł),
- w 2011 r. – 77 685 kg (264 391,84 zł),
- w 2012 r. – 69 588 kg (51 215 zł).

W badanym okresie z ww. łącznej wielkości połowów ryb, do jeziora wypuszczono z powrotem 12 635 kg złowionych tarlaków.

(dowód: akta kontroli str. 9-11)

Opis stanu
faktycznego

1.3. W umowach zawartych z RZGW w Warszawie zapisano m.in., że Użytkownik zobowiązany jest do użytkowania obwodu rybackiego zgodnie z dobrą praktyką oraz zasadami racjonalnej gospodarki rybackiej, a także do prowadzenia na terenie całego obwodu racjonalnej gospodarki zgodnie z przedłożonym operatem rybackim, w szczególności poprzez m.in. coroczne odławianie ryb na poziomie wskazanym w operacie rybackim.

W operatach rybackich, dla wszystkich trzynastu ww. obwodów, nie wskazano jednak wielkości odłowu ryb przeznaczonych do corocznego odławiania. Z wyjaśnień Bogusława Wyszyńskiego wynikało, że co do zasady nie prowadzi on odłowów gospodarczych, dlatego wyznacza górną granicę odłowów ryb, którą ustala

na podstawie odłowów kontrolnych, w wyniku których określa ilość oraz kondycję ryb danego gatunku w jeziorze.

(dowód: akta kontroli str. 9-10,12-13)

1.4. W latach 2010 – 2012 Użytkownik uzyskał sześć decyzji Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego (po dwie w każdym roku) zezwalających na połów ryb w okresie ochronnym, z tego: trzy decyzje dotyczyły połowu tarlaków szczupaków i sandaczy w okresach wiosennych i trzy zezwalające na połów tarlaków siei i sielawy w okresach jesiennych.

Przeprowadzona w toku kontroli analiza protokołów połowu ryb z lat 2010 - 2012 wykazała, że połowów dokonano w terminach i w ilości nie przekraczającej limitów określonych w ww. decyzjach Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, wynoszących: 5 625 kg w 2010 r. oraz po 6 640 kg w 2011 r. i 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 9-10)

Ustalone
nieprawidłowości

Według postanowień § 6 ust. 4 zawartych umów, Użytkownik zobowiązany został do każdorazowego pisemnego powiadamiania RZGW, co najmniej z 14-dniowym wyprzedzeniem, o planowanym miejscu i terminie m.in. połowu ryb i raków w obwodzie rybackim w przypadkach określonych w § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2003 r. w sprawie dokumentacji prowadzonej przez uprawnionego do rybactwa².

Bogusław Wyszyński nie wywiązywał się z obowiązku pisemnego informowania RZGW w Warszawie o planowanym miejscu i terminie połowów. Wyjaśnił on, że o planowanym miejscu i terminie połowu ryb w obwodzie rybackim powiadamiał RZGW telefonicznie, ale tego nie dokumentował.

(dowód: akta kontroli str. 9-10,12-13)

Opis stanu
faktycznego

1.5. W dniu 23 października 2013 r. dokonano oględzin czynności połowu oraz wykorzystywanych do tego celu narzędzi rybackich. W toku oględzin przeprowadzonych na jeziorze Bęskie (w obwodzie rybackim jeziora Bęskiego w zlewni rzeki Łyny nr 57) ustalono m.in., że:

- zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy o rybactwie śródlądowym i § 17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie połowu ryb rybackie narzędzia połowowe oznakowane zostały symbolem Gospodarstwa (GR-W Olsztyn), zaś łódź rybacka numerem rejestracyjnym (PD-LOG 0001R) umieszczonym na zewnętrznych płaszczyznach burt,
- wielkość oczek 10 wontonów wykorzystywanych do połowu wynosiła: 55 mm (w przypadku 4 szt.), 80 mm (2 szt.) i 110 mm (4 szt.), co było zgodne z wymogami § 11 ust. 1 ww. rozporządzenia,
- złowiono: 16 sumów o wymiarach od 90 do 120 cm, 10 karasi o wymiarach od 25 – 40 cm oraz trzy leszcze o wymiarach od 40 – 45 cm; wymiary poszczególnych odłowionych ryb były zatem nie mniejsze niż określone w § 6 ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 14-18)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzenia ww. nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

² Dz. U. nr 180, poz. 1766 ze zm.

2. Wywiązywanie się z obowiązku zarybiania wód i ponoszone na ten cel nakłady

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2010-2012 Użytkownik dokonywał zarybień w strukturze gatunkowej oraz w wielkościach materiału zarybieniowego nie mniejszych niż zostały określone w operatach rybackich. Każdorazowo o terminie zarybiania powiadamiano RZGW.

(dowód: akta kontroli str. 19-22)

Ustalone nieprawidłowości

W latach 2010 – 2012 na 164 powiadomienia o planowanym zarybieniu, w 47 przypadkach (28,7%) nie wywiązano się z obowiązku, określonego w § 6 ust. 4 zawartych umów, poinformowania dyrektora RZGW o planowanym zarybieniu z co najmniej 14-dniowym wyprzedzeniem. I tak:

- w 2010 r. spośród 54 zarybień, w 3 przypadkach (5,6%) informacje te przekazano na 6 dni przed planowanymi zarybieniami,
- w 2011 r. spośród 55 zarybień, w 8 przypadkach (14,5%) – od 13 do jednego dnia przed planowanymi zarybieniami,
- w 2012 r. spośród 55 zarybień, w 36 przypadkach (65,5%) – od 7 do jednego dnia przed planowanymi zarybieniami.

W sprawie tej Bogusław Wyszyński wyjaśnił, że obligatoryjny termin powiadamiania RZGW o zarybieniu winien być zmodyfikowany na termin zalecany, gdyż zależy on od wielu czynników zewnętrznych, których nie da się przewidzieć, np. pogody.

(dowód: akta kontroli str. 6-8,19-24)

2.2. Ze względu na to, że materiał zarybieniowy, którym B. Wyszyński zarybiał użytkowane wody w ponad 99% pochodził z jego własnej produkcji oraz fakt, że jako rolnik nie miał on obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych, ustalenie rzeczywistych kosztów poniesionych przez niego w badanym okresie na zarybienia nie było możliwe. Szacunkowe koszty związane z zarybieniem, ustalone na podstawie danych wykazanych w zestawieniach rocznych, wyniosły natomiast 2 726,3 tys. zł (deklarowane w operacie – 2 520,8 tys. zł), z tego:

- w 2010 r. – 977 tys. zł (w operacie – 888 tys. zł),
- w 2011 r. – 984,3 tys. zł (w operacie – 743,8 tys. zł)
- w 2012 r. – 765 tys. zł (w operacie – 889 tys. zł).

Wszystkie obwody rybackie użytkowane przez Bogusława Wyszyńskiego znajdowały się w dorzeczu Wisły. Zakupiony materiał zarybieniowy sandacza pochodził Gospodarstwa Rolno-Rybackiego Ławki 15, k. Żarnowa, miętusa z Czarciogo Jaru k. Olsztyńka, zaś siei z Zakładu Hodowli Ryb Jesiotrowatych w Pieczarkach k. Giżycka.

(dowód: akta kontroli str. 19-22)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzenia ww. nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

3. Działania na rzecz ochrony rybostanu wód

Opis stanu faktycznego

3.1. Zarządzeniem nr 59 z dnia 15 grudnia 1987 r.³ Wojewoda Olsztyński ustanowił cztery obręby ochronne w ramach obwodów rybackich użytkowanych przez Bogusława Wyszyńskiego, tj. w ramach:

- obwodu rybackiego jeziora Blanki – obręb ochronny leszcza o powierzchni 7 ha, położony w południowej części jeziora,

³ Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego nr 15 poz. 201.

- obwodu rybackiego jeziora Lutry – obręb ochronny sielawy o powierzchni 10 ha, w pasie środkowo-wschodniej części zatoki jeziora,
- obwodu rybackiego jeziora Dadaj – obręb ochronny sielawy o powierzchni 12 ha, obejmujący wschodni pas jeziora,
- obwodu rybackiego jeziora Wadąg – obręb ochronny leszcza o powierzchni 6 ha, przy wschodnim jego brzegu.

Ustalone
nieprawidłowości

Zgodnie z § 4 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie operatu rybackiego⁴, część opisowa operatu zawiera m.in ocenę oddziaływania ustanowionych obrębów ochronnych na sposób prowadzenia gospodarki rybackiej. Stosownie do § 16 rozporządzenia w sprawie połowu ryb obręby ochronne winny być również oznakowane przez podmiot uprawniony do rybactwa.

Faktu ustanowienia ww. czterech obrębów ochronnych nie uwzględniono w operatach rybackich obwodów rybackich, w ramach których obręby te zostały ustanowione, a przez to również w operatach tych nie zawarto oceny oddziaływania ustanowionych obrębów ochronnych na sposób prowadzenia gospodarki rybackiej. Obręby te nie zostały również oznakowane.

W złożonym wyjaśnieniu Bogusław Wyszyński podał, że o istniejących obrębach ochronnych dowiedział się na początku 2013 r. od pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Podał też, że niezwłocznie wystąpi do Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego o ich zniesienie, gdyż według niego obecnie nie spełniają one swojej funkcji, a wprost przeciwnie – szkodzą zrównoważonej gospodarce rybackiej. Stwierdził, że istnienie tych obrębów było zasadne w przypadku dokonywania systematycznych połowów niewodem i należało je wydzielić po to, żeby chronić dany gatunek ryby. Według wyżej wymienionego ustanawianie obrębów ochronnych dla ryb karpowatych (szczególnie dla leszcza) jest niecelowe, gdyż głównym dla niego obecnie problemem jest odławianie ich nadmiaru.

Ponadto, Bogusław Wyszyński przedłożył w tej sprawie opinię z dnia 13 listopada 2013 r. Katedry Rybactwa Jeziorowego i Rzecznego UWM, w której stwierdza się niezasadność utrzymywania powyższych obrębów.

(dowód: akta kontroli str. 3-5,12-13,62-63)

Opis stanu
faktycznego

3.2. W okresie 2010 r. – 2013 r (I półrocze) Użytkownik dwa razy wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ) o wydanie zezwolenia na odstrzał kormoranów na czterech jeziorach, tj.: Dadaj, Wadąg, Klebarskim i Limajno.

We wniosku z 2010 r. wystąpiono o zgodę na odstrzał 650 kormoranów czarnych bytujących na terenie jezior: Dadaj (350), Wadąg (150), Klebarskie (50) oraz Dejguny (100). Decyzją z 9 lipca 2010 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie wydał zgodę na zabicie do 150 kormoranów czarnych na jeziorach: Dadaj, Wadąg i Klebarskie w okresie od 1 sierpnia do 31 listopada 2010 r. W decyzji tej nie dopuszczono do prowadzenia odstrzału na jeziorze Dejguny, gdyż zbiornik ten znajduje się częściowo na Obszarze Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000 Jezioro Dobskie.

Jak wynika ze sprawozdania, na podstawie ww. decyzji odstrzelono tylko sześć kormoranów, gdyż jak podano „odstrzał tych szkodników jest niezwykle trudny i rybacy sami nie poradzą sobie z tą plagą”.

Wniosek z 2012 r. był ponowieniem wniosku z 2010 r., który uzupełniony został o jezioro Limajno (50 kormoranów). Po wezwaniu przez RDOŚ do uzupełnienia

⁴ Dz. U. z 2002 r. Nr 44, poz. 414

wniosku o dodatkowe dane Użytkownik zrezygnował z ubiegania się o zezwolenie na odstrzał kormoranów.

W latach 2010 – 2013 (I półrocze) Bogusław Wyszyński nie podejmował żadnych innych działań celem ograniczenia populacji kormorana.

(dowód: akta kontroli str. 23-29)

Opis stanu faktycznego

3.3. W okresie od 2010 r. do końca I półrocza 2013 r. Bogusław Wyszyński nie zatrudniał osób na stanowiskach strażników rybackich, natomiast na użytkowanych przez niego wodach 22 osoby pełniły funkcję społecznych strażników rybackich. Osoby te nie były strażnikami Państwowej Straży Rybackiej.

(dowód: akta kontroli str. 23-24)

3.4. W latach 2010 – 2013 r. Bogusław Wyszyński nie ubiegał się o dofinansowanie realizowanych działań ochronnych ze środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, gdyż jak podał, z informacji uzyskanych od rybaków wiedział, że jako rolnik nie ma szans na dofinansowanie z powyższego Funduszu.

Użytkownik w 2013 r. realizuje projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007 – 2013”. Zgodnie z zawartą umową z własnych środków zakupił sprzęt służący do ochrony wód w kwocie ogółem 400 tys. zł, w tym: dwa samochody terenowe, dwa quady, dwie łodzie motorowe, dwie kamery termowizyjne, dwie lornetki, dwie echosondy z GPS oraz trzy szperacze świetlne i cztery przyczepy pod quady i łodzie. Termin rozliczenia zakupionego sprzętu celem otrzymania refundacji został wyznaczony na koniec 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 23-24)

3.5. Jak podał Bogusław Wyszyński, poza powyższymi działaniami, na rzecz ochrony rybostanu wód podejmuje on m.in następujące czynności:

- ochrona naturalnych tarlisk,
- ochrona wód przed odłowami kłusowniczymi,
- budowa krześlisk,
- zapobieganie zimowym przyduchom,
- regulacja i utrzymywanie w równowadze populacji ryb karpowatych w stosunku do ryb drapieżnych,
- monitorowanie stanu czystości wód,
- realizowanie projektów rewitalizacji zbiorników wodnych.

(dowód: akta kontroli str. 30-33)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzenia ww. nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

4. Sprzedaż zezwoleń na amatorski połów ryb

Opis stanu faktycznego

4.1. W okresie 2010-2013 r. (I półrocze) Użytkownik sprzedał 12 211 zezwoleń okresowych na amatorski połów ryb o łącznej wartości 1 261 270 zł, w tym:

- w 2010 r. – 3 545 zezwoleń (251 014 zł),
- w 2011 r. – 3 221 zezwoleń (326 565 zł),
- w 2012 r. – 3 365 zezwoleń (380 420 zł),
- w I półroczu 2013 r. – 2 080 zezwoleń (303 271 zł).

(dowód: akta kontroli str. 34)

4.2. W operatach rybackich okresy ochronne ryb oraz ich wymiary ochronne w amatorskim połowie ryb przyjęto jak w rozporządzeniu z 12 listopada 2001 r. w sprawie połowu ryb.

Analizie poddano wzory zezwoleń na 2013 r.: jednodniowych, dobowych, trzydniowych, siedmiodniowych, rocznych, rocznych „Junior” oraz rocznych „Senior”. Wynikało z nich, że osoba wykupująca zezwolenie była zobowiązana do wpisania w nim swojego imienia i nazwiska oraz adresu, a także w części z nich daty oraz godziny połowu. Poza tym podpisywała oświadczenie, że zapoznała się z opracowanym przez Użytkownika Regulaminem Amatorskiego Połowu Ryb Gospodarstwa Rybacko-Wędkarskiego Olsztyn (Regulamin GR-WO) i przyjęła go do stosowania. Regulamin ten o tej samej treści zawarty był we wszystkich zezwoleniach. Dodatkowo sprzedawano wkładkę trollingową ważną tylko z aktualną kartą licencyjną.

W Regulaminie GR-WO określono warunki amatorskiego połowu ryb, w tym m.in.: prawa i obowiązki wędkującego, zasady wędkowania, dozwolone i niedozwolone metody połowu, wymiary i okresy ochronne ryb, technikę połowu ryb oraz limity ilościowe.

(dowód: akta kontroli str. 6-8, 35-44)

W porównaniu do operatów rybackich i ww. rozporządzenia w sprawie połowu ryb, w zezwoleniach na amatorski połów ryb wydawanych na 2013 r., dla niektórych gatunków ryb Użytkownik określił wymiary gospodarcze (większe od wymiarów ochronnych), a także wydłużył okresy ochronne. I tak:

- dodatkowo objął okresem ochronnym bolenia (od 1 stycznia do 30 kwietnia),
- wydłużył okres ochronny dla siei o 15 dni (od 1 października do 31 grudnia) oraz sandacza o dwa miesiące (od 1 stycznia do 31 maja),
- objął wymiarem ochronnym okonia (do 15 cm),
- zwiększył wymiar ochronny o 5 cm dla sandacza i szczupaka (do 50 cm),
- zmniejszył limit ilościowy (o trzy sztuki łącznie) dla sandacza, suma, szczupaka i siei (do dwóch sztuk łącznie),
- wprowadził limit liczbowy dla okonia do 15 sztuk,
- wprowadził dla innych gatunków ryb limit łączny połowu do 10 kg.

Jak podał Bogusław Wyszynski podjęte zabiegi mają na celu stworzenie warunków niezbędnych do ochrony i odbudowy zasobów ww. gatunków ryb.

(dowód: akta kontroli str. 6-8)

Ustalone
nieprawidłowości

W Regulaminie GR-WO Użytkownik określił limit amatorskiego połowu lina do 4 szt. na dobę, podczas gdy w operacie rybackim limit ten ustalony został do 3 szt. na dobę. Zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym⁵, podstawą prowadzenia gospodarki rybackiej jest operat rybacki.

Bogusław Wyszynski wyjaśnił, że zwiększenie o jedną sztukę połowu lina wynikało z błędu przy drukowaniu zezwolenia.

(dowód: akta kontroli str. 6-8,45-46)

Opis stanu
faktycznego

4.4. W okresie objętym kontrolą na obwodach rybackich użytkowanych przez Bogusława Wyszynskiego, Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego nie wprowadził zakazów uprawiania amatorskiego połowu ryb.

(dowód: akta kontroli str. 45-46)

⁵ Dz. U. z 2009 r. nr 189, poz. 1471 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzenia ww. nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

5. Dokumentacja gospodarki rybackiej i obowiązki sprawozdawcze

Opis stanu faktycznego

5.1. Użytkownik prowadził dokumentację gospodarki rybackiej zgodnie ze wzorami określonymi w rozporządzeniu z dnia 30 września 2003 r. oraz rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 19 lutego 2013 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji gospodarki rybackiej⁶ (zwanym dalej „rozporządzeniem z 19 lutego 2013 r.”). Składały się na nią księgi gospodarcze, zestawienia roczne, protokoły zarybień oraz protokoły połowu ryb.

(dowód: akta kontroli str. 47-55)

Ustalone nieprawidłowości

W prowadzonej dokumentacji rybackiej w czterech przypadkach dotyczących połowu ryb oraz dwóch przypadkach dotyczących zarybień dane zawarte w księgach gospodarczych, zestawieniach rocznych oraz protokołach zarybień były różne. Rozbieżności w połowach dotyczyły:

- W 2010 r. obwodu jeziora Limajno, w przypadku którego w księdze gospodarczej, w części dotyczącej amatorskiego połowu ryb podano półów 3 230 kg ryb, zaś w zestawieniu rocznym – 2 890 kg,
- W 2012 r.:
  - obwodu jeziora Blanki – w księdze gospodarczej, w części dotyczącej połowu ryb wykazano 600 kg odłowionych ryb, zaś w części dotyczącej amatorskiego – 5 095 kg, podczas gdy w zestawieniu rocznym podano odpowiednio 960 kg oraz 5 995 kg,
  - obwodu jeziora Dadaj – w księdze gospodarczej, w części dotyczącej połowu ryb wykazano 4 073 kg odłowionych ryb, zaś w części dotyczącej amatorskiego połowu ryb – 20 505 kg, podczas gdy w zestawieniu rocznym podano odpowiednio 4 078 kg oraz 21 305 kg,
  - obwodu jeziora Klebarskiego – w księdze gospodarczej, w części dotyczącej połowu ryb wykazano 1 890 kg odłowionych ryb, podczas gdy w zestawieniu rocznym podano 2 390 kg.

Rozbieżności w zarybieniach dotyczyły danych za 2012 r. w następujących obwodach rybackich:

- jeziora Klebarskiego – według księgi gospodarczej zarybienie wylęgiem szczupaka wyniosło 950 000 sztuk, podczas gdy w zestawieniu rocznym i protokołach zarybień wykazano zarybienie tym gatunkiem ryby w liczbie 2 950 000 sztuk,
- jeziora Dejguny – według księgi gospodarczej zarybienie wylęgiem szczupaka wyniosło 2 200 000 sztuk, podczas gdy w zestawieniu rocznym i protokołach zarybień wykazano zarybienie tym gatunkiem ryby w liczbie 3 200 000 sztuk.

Bogusław Wyszynski wyjaśnił, że powyższe rozbieżności spowodowane zostały przeoczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 9-10, 12-13, 19-6)

Opis stanu faktycznego

5.2. Księgi gospodarcze prowadzone były zarówno w formie elektronicznej jak i papierowej, osobno dla każdego jeziora znajdującego się w granicach zasadniczego obwodu rybackiego.

(dowód: akta kontroli str. 47-49)

⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 326

Ustalone
nieprawidłowości

W prowadzonych księgach gospodarczych nie wypełniano: pkt IIIb „Ryby razem według gatunków”, pkt 4 „Ewidencja amatorskiego połowu ryb”, w części dotyczącej liczby (w sztukach) złowionych ryb oraz pkt 5 „Wymiary gospodarcze ryb”. Było to niezgodne z wymogami rozporządzeń z 30 września 2003 r. i 19 lutego 2013 r.

Bogusław Wyszyński powyższe niezgodności wyjaśnił tym, że trudno jest wygzekwować od wędkarzy otrzymanie informacji o liczbie (w sztukach) złowionych ryb. Stwierdził, że jest w stanie podawać tylko dane szacunkowe, gdyż wędkarze nie mają obowiązku podawania liczby złowionych sztuk (nie prowadzą rejestru połowu ryb). Obowiązek prowadzenia takiego rejestru zamierza wprowadzić w Regulaminie GR-WO na 2014 r.

Brak zapisów pkt IIIb – „Ryby razem według gatunków” tłumaczył przeoczeniem. Natomiast brak zapisów w pkt 5 „Wymiary gospodarcze ryb”, jak podał, wynikał z tego, że dla wszystkich użytkowanych jezior nie określił wymiarów gospodarczych dotyczących połowów komercyjnych. Obowiązują wymiary z rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 45-49)

Opis stanu
faktycznego

5.3. Zestawienia roczne sporządzone przez Użytkownika określały m.in. dane dotyczące wielkości połowu ryb, amatorskiego połowu ryb oraz informacje zawarte w protokołach zarybień dotyczące materiału zarybieniowego. Wszystkie zestawienia sporządzono oraz przekazano do RZGW w terminach zgodnych z §10 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia w sprawie dokumentacji rybackiej.

(dowód: akta kontroli str. 50-52)

5.4. Protokoły połowu ryb oraz protokoły zarybień były sporządzone i przechowywane w sposób określony w postanowieniach ww. rozporządzeń. W dokumentacji tej określono dane dotyczące m.in. gatunków odłowionych ryb, sortymentu, rodzaju i wielkości połowu ryb oraz materiału zarybieniowego.

(dowód: akta kontroli str. 53-55)

Ustalone
nieprawidłowości

W protokołach połowu ryb oraz protokołach zarybień miejsca, w których nie było wpisów nie zostały w trwały sposób przekreślone, do czego zobowiązuje § 5 ust. 2 ww. rozporządzeń.

W sprawie tej Bogusław Wyszyński wyjaśnił, że spowodowane było to przeoczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 45-46, 53-55)

Opis stanu
faktycznego

5.5. Użytkownik sporządził i przekazał do Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie dane dotyczące prowadzonej przez siebie działalności, stosownie do postanowień art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o rybactwie śródlądowym. Sprawozdania statystyczne RRW-23 za lata 2010, 2011 i 2012 przekazano do tej jednostki w terminie do 30 maja roku następującego po roku sprawozdawczym.

(dowód: akta kontroli str. 56-61)

Ustalone
nieprawidłowości

Dane wykazane w sprawozdaniach RRW-23 za lata 2010-2012 były niezgodne z danymi ujętymi w dokumentacji gospodarki rybackiej. Wykazane w nich wielkości połowu ryb były zaniżone w porównaniu do danych ujętych w księgach gospodarczych o: 645 kg (1% ogółu połowu ryb) w 2010 r., 57 428 kg (73,9%) w 2011 r. oraz 51 283 kg (73,7%) w 2012 r. Dane dotyczące materiału zarybieniowego wprowadzonego do wód obwodów rybackich oraz kosztu tego materiału były natomiast niezgodne z danymi wynikającymi z zestawień rocznych, ksiąg gospodarczych i protokołów zarybień. I tak, w sprawozdaniu:

- za 2010 r. wielkość zarybienia ogółem zaniżono o 33,84 mln sztuk materiału zarybieniowego (38,8% ogółu zarybienia), zaś koszty zarybień o 451,1 tys. zł (44,9% ogółu kosztów zarybiania),

- za 2011 r. wielkość zarybienia zawyżono o 1,62 mln sztuk (2,2% ogółu zarybienia), zaś koszty zarybień o 829 tys. zł (84,2% ogółu kosztów zarybiania),
- za 2012 r. wielkość zarybienia zawyżono o 0,69 mln sztuk (0,9% ogółu zarybienia), zaś koszty zarybienia o 20,5 tys. zł (2,7% ogółu kosztów zarybiania).

Rozbieżności danych dotyczących połowu ryb Bogusław Wyszyński wyjaśnił tym, że nie wiadomo jak liczyć tarlaki złowione i wypuszczone do jeziora. Podał również, że w sprawozdaniach za lata 2011-2012 nie ujęto połowów wędkarskich przez przeoczenie. Rozbieżności danych o zarybieniach, jak podał, wynikały z niedokładności w ich przepisywaniu z zestawień rocznych do sprawozdań, a rozbieżności w kosztach zarybiania tłumaczył ujmowaniem w sprawozdaniach również m.in. kosztów zrealizowanych inwestycji (wylęgarni).

Skutkiem ww. nieprawidłowości było zniekształcenie danych w sprawozdaniach statystycznych, przekazywanych do IRS w Olsztynie, który na ich podstawie sporządzał zbiorcze opracowania statystyczne dotyczące gospodarki rybackiej.

(dowód: akta kontroli str. 9-10,12-13,19-24,56-61)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷, wnosi o:

1. Oznakowanie obrębów ochronnych ustanowionych w ramach użytkowanych przez Użytkownika obwodów rybackich, a w uzasadnionych przypadkach podjęcie działań w celu ich zniesienia.
2. Prowadzenie dokumentacji rybackiej zgodnie z wymogami rozporządzenia z dnia 19 lutego 2013 r.
3. Wykazywanie w sprawozdaniach RRW-23 danych zgodnych z dokumentacją gospodarki rybackiej, a także skorygowanie sprawozdań za lata 2010 - 2012 i przekazanie do IRS w Olsztynie.
4. Każdorazowe informowanie RZGW o planowanym terminie odłowów i zarybień, zgodnie z postanowieniami zawartych umów użytkowania prawa rybackiego.
5. Dostosowanie wskazanego w Regulaminie Amatorskiego Połowu Ryb dobowego limitu połowu lina do postanowień operatów rybackich.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie.

⁷ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, dnia   listopada 2013 r.

Kontroler
Henryk Dykty
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie
Wicedyrektor
Wojciech Przywieczerski

.....
podpis

.....
podpis